

Valvontalaki (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta 741/2023) ja määräys edellyttävät, että omavalvontasuunnitelmassa kuvattua toimintaa on seurattava ja seurannassa havaitut puutteellisuudet on korjattava. Seurannasta on tehtävä selvitys ja sen perusteella tehtävät muutokset on raportoitava 4 kk välein.

<i>Toimintayksikkö</i> Jukolankaari	<i>Seurantajakso</i> 1.1-30.4.26
1. Omavalvontasuunnitelmien päivittäminen	
Suunnitelma	Päivitetty, päivämäärä
Sosiaalipalvelujen omavalvontasuunnitelma	27.4.26
Elintarvikehygienian omavalvontasuunnitelma	23.12.25
Lääkehoitosuunnitelma	18.12.25
Valmius- ja varautumissuunnitelma	11.12.25
2. Laadunvalvonta ja kehittäminen (itsearviointit, ulkoiset ja sisäiset auditoinnit)	
Yhteenveto	Kehittämissuosituks
1. sisäinen auditointi 16.4.26	<p>1)Valmius- ja varautumissuunnitelman riskiarviosta puuttui pitkien sähkökatkosten aikainen puhelimien käyttövalmiuden varmistaminen. Käytännössä varavirtalähteet ovat olemassa ja niiden valmiudesta huolehditaan, mutta suunnitelmaan asia tulisi lisätä.2)Asiakkaiden asiakasturvallisuuden riskien arviointi tulisi päivittää niiden asiakkaiden osalta, joilla arviointi on toteutettu vuosia sitten.3) Yksikön tietoturvariskien arviointi tulisi toteuttaa. Tietoturvan riskiarviointilomake löytyy Laatuportista.4)Yksikössä tulisi selkiinnyttää mitä tarkoitetaan asiakasturvallisuutta olennaisesti vaarantavilla epäkohdilla sekä asiakasturvallisuutta vakavasti vaarantaneilla tapahtumilla, vahingoilla ja vaaratilanteilla.</p> <p>Omavalvontasuunnitelmaan tulisi lisätä valvontalain (741/2023) 29 §:n mukainen kuvaus vakavien vaaratapahtumien ilmoittamiskäytännöistä"Palveluntuottajan on valvontalain (741/2023) 29 §:n mukaan ilmoitettava välittömästi palvelunjärjestäjälle ja valvontaviranomaiselle palveluntuottajan omassa tai tämän alihankkijan toiminnassa ilmenneet asiakasturvallisuutta olennaisesti</p>

Omavalvonnin toteutumisen seuranta

<p>2. Keusote ja Helsinki valvontakäynti 12.2.26</p>	<p>vaarantavat.5)Omavalvontasuunnitelmaan tulisi lisätä maininta olennaisimmista asiakasturvallisuutta vaarantavista riskeistä.</p> <p>Esim: "Asiakas- ja potilasturvallisuutta vaarantavien riskien tunnistaminen on omavalvontasuunnitelman ja omavalvonnin toimeenpanon lähtökohta. Riskit voivat aiheuttaa esimerkiksi riittämättömästä henkilöstömitoituksesta, fyysisestä toimintaympäristöstä (tilat, kalusteet, laitteet), sosiaalisista tekijöistä (vuorovaikutuksen tai virikkeiden puute, toiset asiakkaat ja henkilökunta), psyykkisistä tekijöistä (kohtelu, ilmapiiri) tai toimintatavoista (esim. perusteeton asiakkaan itsemääräämisoikeuden rajoittaminen, lääkehoidon toimintatavat, kirjaamisen toimintatavat). epäkohdat sekä asiakasturvallisuutta vakavasti vaarantaneet tapahtumat, vahingot ja vaaratilanteet sekä muut sellaiset puutteet, joita palveluntuottaja ei ole kyennyt eikä kykene korjaamaan omavalvonnallisilla toimin. Ilmoitus voidaan tehdä salassapitosäännösten estämättä."Lisäksi tulee selkiinnyttää ne ilmoituskanavat, joihin ko. tapahtumista on velvollisuus ilmoittaa.6)Yksikössä tulisi laajentaa valmiuteen liittyvien harjoitusten määrää koskemaan muitakin kuin poistumisharjoituksia. Asumisen tiimissä sovitaan harjoituskäytännöistä.</p> <p>1.Yksikköä ohjataan kuvaamaan konkreettisemmin omavalvontasuunnitelmaan riskit.</p> <p>Dnro V/42106/2023 8.5.2024, Määräys sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajan palveluyksikkökohtaisen omavalvontasuunnitelman sisällöstä, laatimisesta ja seurannasta, 4.3 Omavalvonnin riskienhallinta</p> <p>2.Lääkehoidon lupa-asiat tulee selkeyttää päivittämällä lääkehoitosuunnitelmaan PKV- ja huumauslääkeaineiden osalta prosessi. Lupapohjat tulee päivittää siten, että huumausaineiden käsittelyyn on oma erillinen lupansa. Kaikkien lupien ja osaamisnäyttöjen</p>
--	--

Omavalvonnan toteutumisen seuranta

	<p>tulee olla ajantasaisia ja asianmukaisesti dokumentoituja.</p> <p>Jotta työntekijä voi osallistua lääkehoitoon, hänellä tulee olla lääkehoidon koulutus, hänet pitää olla perehdytetty ja hänen teoria- ja käytännön osaamisensa pitää olla varmistettu. Vaativaan lääkehoitoon osallistumiseksi tarvitaan lisäksi lääkärin allekirjoittama kirjallinen lääkelupa. Lupaa ei voida myöntää ilman, että sekä teoria että käytännön osaaminen on varmistettu. Turvallinen lääkehoito : Opas lääkehoitosuunnitelman laatimiseen 2021:6</p> <p>3.5.3.2 Palveluyksikössä on ajantasaiset asiakkaan/potilaan itsemääräämisoikeuden rajoittamista koskevat periaatteet ja ohjeistukset sekä menettely, jolla varmistetaan ohjeiden mukainen toiminta yksikössä.</p> <p>Kuvaus</p> <p>STM on todennut, että kehitysvammalain tavoitteena on ollut asiakkaiden itsemääräämisoikeuden ja itsenäisen suoriutumisen tukeminen ja edistäminen sekä rajoitustoimenpiteiden käytön vähentäminen. STM on viitannut vastauksessaan erityisesti kehitysvammalain 42 a §:n 5 momentin kohtiin 1 ja 3 ja todennut, että henkilökunnan kouluttaminen rajoitustoimenpiteiden käyttöä edellyttävien tilanteiden ennalta ehkäisemiseen on työnantajan velvollisuus. Haastavassa tilanteessa on aina ensimmäisenä ja ensisijaisesti pohdittava, miten tilanne saadaan ratkeamaan ilman rajoitustoimenpiteiden käyttöä. Toimintayksikön johdon ja henkilökunnan on aina pyrittävä käyttämään rajoitustoimenpiteille vaihtoehtoisia toimintatapoja ja toimimaan siten, että asiakkaiden elämä olisi niin normaalia kuin mahdollista. Vastauksessa STM on todennut, että lukitut keittiön tai jääkaapin ovet eivät lähtökohtaisesti kuulu normaaliin elämään.</p> <p>STM on vastauksessaan lisäksi todennut, että kehitysvammalain säännösten mukaan henkilökunnalla on velvollisuus turvata asiakkaan tarvitsema hoito ja muu huolenpito sekä edistää</p>
--	--

Omavalvonnan toteutumisen seuranta

	<p>asiakkaan hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta. Kehitysvammalain säännökset tarkoittavat käytännössä sitä, että asiakasta tuetaan ja ohjataan niin, ettei hän aiheuta itselleen vahinkoa. Jos kehitysvammalain 42 §:ssä säädetyt rajoitustoimenpiteiden käytön yleiset edellytykset ja välttämättömän terveydenhuollon antamista koskevassa 42 j §:ssä säädetyt erityiset edellytykset täyttyvät, pakonomaista syömistä tai juomista voidaan rajoittaa tilanteessa, jossa asiakkaan terveys on vakavassa vaarassa. Rajoittaminen voi tapahtua esimerkiksi lukitsemalla keittiön tai jääkaapin ovi. Erityisesti on huomattava, että yhteen tai useampaan asiakkaaseen sovellettava rajoitustoimenpide ei saa rajoittaa muiden asiakkaiden elämää. Puheena olevassa tilanteessa on huolehdittava siitä, että muilla asiakkailla on tilaisuus ruokailla ja nauttia välipaloja normaaliin tapaan.</p> <p>Edellä mainitun perusteella ohjataan Mattilankaaren vastuuhenkilöä huolehtimaan ja arvioimaan yhdessä yksikön henkilöstön ja tarvittaessa kehitysvammalain edellyttämien asiantuntijoiden kanssa, onko asiakkaiden yksilöllisten palveluiden järjestämiseksi välttämätöntä lukita jääkaappien ovet tai säilyttää ja annostella asiakkaiden syötäviä heidän puolestaan. Lisäksi on varmistettava, että asiakkailla siinä tapauksessa on ajantasaiset päätökset kehitysvammalain mukaisesta rajoitustoimenpiteestä ja, että yhteen tai useampaan asiakkaaseen sovellettava rajoitustoimenpide ei rajoita perusteettomasti muiden asiakkaiden elämää.</p> <p>Pyydetään yksikön vastuuhenkilöltä selvitystä Laatuporttiin keinoista ja toimenpiteistä, joilla keittiön ovia ei tarvitse lukita.</p> <p>4. 10.5.1 Palveluyksikössä säilytetään asiakkaiden käteisvaroja ja omaisuutta asianmukaisesti.</p> <p>Kuvaus</p> <p>Laadunvalvonta edellyttää palveluntuottajaa etsimään vaihtoehtoisia tapoja asukasvarojen hallinointiin.</p>
--	---

Omavalvonnan toteutumisen seuranta

	<p>Aluehallintovirastolla ei ole erillistä ohjeistusta siitä, miten asiakkaiden rahavarojen käytössä tai säilytyksessä tulisi toimia. Aluehallintovirasto toteaa kuitenkin, että se ei pidä asiallisena, että asiakkaiden pankkikorttien pin-koodit ovat työntekijöiden tiedossa. ESAVI/35231/2024</p> <p>5. 5.5.3 Asiakkaille/potilaille on tiedotettu sosiaali- ja potilasasiavastaavan toiminnasta ja yhteystiedoista.</p> <p>Kuvaus</p> <p>Suosittelaa avaamaan yhteystiedot linkkien takaa yksikön ilmoitustaululle, jotta myös he jotka eivät käytä nettiä saa heidän yhteystiedot tarvittaessa.</p> <p>6. 8.1.2 Asiakkaan/potilaan hoidon ja palvelun kannalta riittävät ja asianmukaiset kirjaukset tehdään viipymättä ja asiakirjoissa käytettävä kieli on selkeää ja ymmärrettävää.</p> <p>Kuvaus</p> <p>Asiakaslähtöinen kirjaaminen on keskeinen osa laadukasta hoito- ja hoivatyötä. Toteuttamissuunnitelmien tulee peilautua hoidon ja huolenpidon toteutumista yksilöllisiin tarpeisiin ja laadittuihin suunnitelmiin. Kirjaamisen laatu vaikuttaa suoraan asiakkaan saaman palvelun jatkuvuuteen, vaikuttavuuteen ja turvallisuuteen sekä työntekijän oikeusturvaan.</p> <p>Yksikön kirjaamisen tasosta nousi esiin tarve kehittää kirjaamiskäytäntöjä asiakaslähtöisempään suuntaan. Kirjaukset olivat niukkoja, eikä niistä käynyt riittävästi ilmi asiakkaan vointi, toiminta tai tuen tarve. Tällainen kirjaaminen ei anna kokonaiskuvaasi asiakkaan arjesta. Jatkossa on tärkeää, että päivittäiskirjaukset ovat niin yksityiskohtaisia ja kattavia, että niiden perusteella voidaan arvioida hoidon ja huolenpidon toteutumista suunnitelmien mukaisesti.</p> <p>Asiakaslähtöisessä kirjaamisessa keskiöön asetetaan asiakas, ei työntekijän suorittamat tehtävät. Kirjauksissa tulee kuvata asiakkaan toimintaa, hänen vointiaan ja tuen tarvettaan. Asiakas nähdään aktiivisena toimijana, jonka toimintaa työntekijä tukee. Tämä näkökulma korostaa asiakkaan osallisuutta ja vahvistaa hänen toimijuuttaan. Esimerkiksi sen sijaan, että</p>
--	--

Omavalvonnan toteutumisen seuranta

	<p>kirjataan "ohjaaja auttoi suihkussa", tulisi kuvata, miten asiakas osallistui suihkussa käyntiin ja millaista tukea hän tarvitsi.</p> <p>Lisäksi asiakaslähtöinen kirjaaminen edellyttää asiakkaan äänen esiin tuomista. Kirjauksissa tulisi näkyä asiakkaan mielipiteet, näkemykset ja kokemukset mahdollisuuksien mukaan. Mikäli asiakas ei kykene ilmaisemaan itseään sanallisesti, voidaan kirjata työntekijän havaintoja asiakkaan ilmeistä, eleistä ja reaktioista.</p> <p>Yhteiskirjaaminen asiakkaan kanssa on yksi keino vahvistaa asiakaslähtöisyyttä. Tämä edellyttää työntekijältä kuvailevaa ja osallistavaa vuorovaikutusta. Yhteiskirjaaminen lisää asiakkaan osallisuutta ja vahvistaa luottamusta työntekijän ja asiakkaan välillä.</p> <p>Esihenkilö on tunnistanut hyvin kirjaamisen nykyiset haasteet</p> <p>7. 6.2.2 Palveluyksikössä varmistetaan rekrytointivaiheessa henkilöstön kelpoisuus ja työtehtävän mukainen osaaminen.</p> <p>Kuvaus</p> <p>Henkilöstön Suosikki/Terhikki-tiedot suositellaan tarkistamaan vuosittain osana omavalvontaa ja varmistamaan laillisuuden ja ammattioikeuksien ajantasaisuus.</p> <p>8. 3.2.2 Henkilökunta ilmoittaa havaitsemistaan poikkeamista, vaaratilanteista, tapaturmista, riskeistä ja läheltä piti-tilanteista kirjallisesti.</p> <p>Kuvaus</p> <p>Valvontakäynnillä käydyn keskustelun perusteella suositellaan käymään yksikön henkilöstön kanssa läheltä piti-tilanteiden ilmoittamisesta, jotta myös ne tunnistetaan ja ilmoitetaan.</p> <p>9. 3.2.1 Palveluntuottajan ja palveluyksikön henkilökunnan ilmoitusvelvollisuus toteutuu.</p> <p>Kuvaus</p> <p>Ohjataan yksikön vastuuhenkilöä käymään edelleen ilmoitusvelvollisuutta läpi henkilöstön kanssa ja varmistumaan, että ilmoitusvelvollisuuden piiriin kuuluvat asiat tunnistetaan.</p> <p>29 § Palveluntuottajan ilmoitusvelvollisuus</p>
--	--

Omavalvonnan toteutumisen seuranta

	<p>"Palveluntuottajan on ilmoitettava välittömästi salassapitosäännösten estämättä palvelunjärjestäjälle ja valvontaviranomaiselle palveluntuottajan omassa tai tämän alihankkijan toiminnassa ilmenneet asiakas- ja potilasturvallisuutta olennaisesti vaarantavat epäkohdat sekä asiakas- ja potilasturvallisuutta vakavasti vaarantaneet tapahtumat, vahingot tai vaaratilanteet sekä muut sellaiset puutteet, joita palveluntuottaja ei ole kyennyt tai ei kykene korjaamaan omavalvonnallisin toimin. Palvelunjärjestäjän ja palveluntuottajan henkilöstöön kuuluvan tai vastaavissa tehtävissä toimeksiantosuhteessa tai alihankkijana toimivan henkilön on ilmoitettava viipymättä salassapitosäännösten estämättä palveluyksikön vastuuhenkilölle tai muulle toiminnan valvonnasta vastaavalle henkilölle, jos hän tehtävissään huomaa tai saa tietoonsa epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan asiakkaan tai potilaan sosiaali- tai terveydenhuollon toteuttamisessa taikka muun lainvastaisuuden."</p>
3. Asiakastyytyväisyys	
4. Henkilöstön hyvinvointi ja koulutus	
Henkilökunta suorittanut kehityskeskusteluissa sovittuja skhole- kurseja	
5. Laatupoikkeamat, asiakas- ja työturvallisuusilmoitukset	
Laatupoikkeamia 10kpl: 5kpl lääkepoikkema, yhdestäkään poikkeamasta ei aiheutunut vaaraa asiakkaalle. Välillinen asiakastyö 2kpl, Ei aiheutunut vaaraa asiakkaalle. Tomintatilat 1kpl Henkilöstö ja työyhteisön toimivuus 1kpl Tietojärjestelmät 1kpl	
Asiakas- ja työturvallisuusilmoitukset: Asiakasturvallisuus 1kpl, toinen asiakas lyönyt toista asiakasta. Työturvallisuus ja -suojelu 4kpl: Asiakas käyttäytynyt aggressiivisesti 3 tapahtumaa, työtapaturma 1kpl asiakasta nostettaessa.	
6. Riskienhallinta ja turvallisuuden varmistaminen	
Tehtävä	päivämäärä
Poistumisturvallisuusharjoitus	16.12.25

Omavalvonnin toteutumisen seuranta

Turvallisuuskävely	28.1.26
Työn riskien arviointi	5.3.26
Asiakasturvallisuuden arviointi	20.5.25
7. Viranomaistarkastukset	
Keusote ja Helsinki valvontakäynti 12.2.26	